

ŞƏRQ qapısı

Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

İlham Əliyev

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 210 (23.852)

12 noyabr 2021-ci il, cümə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 11-də BP qrupunun baş icraçı direktoru Bernard Lunini qəbul edib.

BP qrupunun baş icraçı direktoru Bernard Luni son görüşdən keçən dövr ərzində Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik edib. Təbriklərə görə minnətdarlığımı bildirən Prezident İlham Əliyev Cənub Qaz Dəhlizi ilə bağlı əldə edilmiş birgə uğurlar münasibətilə Bernard Lunini təbrik edib və bu layihənin Azərbaycanla BP şirkətinin birgə səyləri nəticəsində əldə olduğunu bir daha vurğulayıb.

Bildirilib ki, BP şirkəti Azərbaycanla, o cümlədən SOCAR şirkəti ilə dünyada ən güclü tərəfdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Öz növbəsində, Azərbaycanın da ən möhkəm tərəfdaşlığı BP şirkəti ilədir. Qeyd edilib ki, ölkəmizin bu şirkətlə qarşılıqlı inama əsaslanan əməkdaşlığının zəngin tarixi və parlaq gələcəyi var.

Söhbət zamanı BP şirkətinin bərpa olunan enerjiyə göstərdiyi marağın Azərbaycanın enerji strategiyasına uyğun gəldiyi qeyd edilib, bu sahədə BP ilə əməkdaşlığın genişlənməsi məsələlərinin nəzərdən keçirildiyi bildirilib, BP şirkətinin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa olunan enerji ilə bağlı planlarının əhəmiyyətinə toxunulub, əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib.

Kompleks quruculuq işləri iqtisadi gücün göstəricisidir

Muxtar respublikada hər il geniş quruculuq işləri aparılır, yaşayış məntəqələri müasir görkəmə qovuşur, insanların sosial-məişət şəraiti

yaxşılaşdırılır. Həyata keçirilən quruculuq işləri Culfa rayonunu da əhatə etmişdir. Bu gün istər Culfa şəhəri, istərsə də rayonun

kəndləri müasir görkəmi ilə seçilir. Son illər tikilən yeni yaşayış və inzibati binalar, çəkilən yollar, istehsal və xidmət sahələrinin yaradıl-

ması, iş yerlərinin açılması Naxçıvanın Şərqi açılan qapısı olan Culfada məskunlaşmanı daha da artırmış, insanların rifahı yaxşılaşmışdır.

Culfa Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Şöbəsi və 5 dövlət qurumu müasir binada fəaliyyət göstərəcək

Noyabrın 11-də Culfa şəhərində yeni inzibati bina istifadəyə verilmiş, Gigiyena və Epidemiologiya Şöbəsi və digər dövlət qurumları üçün hərtərəfli iş şəraiti yaradılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəlif Vəlifov binada yaradılan şəraitlə tanış olmuşdur.

Məlumat verilmişdir ki, 2 mərtəbədən ibarət olan binada 6 təşkilat fəaliyyət göstərəcək. Bina birinci mərtəbəsində bələdiyyə, Dövlət Notariat Kontoru və Culfa Rayon Qeydiyyat Şöbəsi üçün iş otaqları ayrılmışdır. Bina ikinci mərtəbəsində Culfa Şəhər İnzibati Ərazi Dairəsi üzrə Nümayəndəlik və Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin Culfa Rayon İdarəsinin hər birinə 4 iş otağı və arxiv, binanın birinci və ikinci mərtəbələrində isə Culfa Rayon Statistika İdarəsi üçün iş otaqları nəzərdə tutulmuşdur.

Yenidən qurulmuş binada Culfa Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Şöbəsi üçün müasir iş şəraiti yaradılmış, 20 otaq ayrılmışdır. Burada bakterioloji və parazitoloji laboratoriyalar fəaliyyət göstərir. İşin keyfiyyətini artırmaq üçün şöbə nitratometr, radiasiya ölçmək üçün dozimetr, PH-metr, termohiqrometr, binokulyar mikroskop, qu-

ruducu şkaflar, soyuducu və digər köməkçi tibbi ləvazimatlarla təmin edilmişdir. Bu ilin ötən dövründə şöbə tərəfindən rayon üzrə 3048 obyektə 872 min kvadratmetr sahə dezinfeksiya, 242 obyektə 67 min

kvadratmetr sahə dezinfeksiya olunmuş, bakterioloji laboratoriyada 2202 bakterioloji, parazitoloji laboratoriyada isə 1666 parazi-

toloji müayinələr aparılmışdır. Bildirilmişdir ki, Culfa Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Şöbəsinə dezinfeksiya tədbirlərinin daha keyfiyyətlə icra olunmasında vaxt itkisinin qarşısının alınması,

markalı avtomobil verilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası səhiyyə nazirinin müavini, Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin direktoru Zeynəb Mustafayeva minnətdarlıq edərək demişdir: "Muxtar respublikada sanitar-epidemioloji xidmətin yenidən qurulması islahatları başa çatdırılmışdır. Son bir il ərzində Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi, onun Ordubad, Şərur, Şahbuz və Culfa Rayon Gigiyena və Epidemiologiya şöbələri yenidən qurularaq müasir tibbi və texniki avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Yaradılan şərait imkan verir ki, həmin şöbələr istənilən fəsilə yüksək səviyyədə fəaliyyət göstərsin". Həkim Hüseyn Əzimov kollektiv adından minnətdarlıq etmiş, bundan sonra da yaradılan şəraitə uyğun fəaliyyətlərini quracaqlarını bildirmişdir. Bina ətrafında abadlıq işləri aparılmış, yaşıllıqlar salınmışdır. Ali Məclisin Sədri gigiyena və epidemiologiya tədbirlərinin əhəmiyyətini vurğulayıb, əhalinin maarifləndirilməsi, dezinfeksiya işlərinin davam etdirilməsi, Gigiyena və Epidemiologiya şöbələrinin baytarlıq xidməti ilə qarşılıqlı fəaliyyətinin təşkili barədə tapşırıqlar vermişdir.

Culfa şəhərində yenidənqurma işləri aparılıb

Culfa şəhərindəki E.Nağıyev küçəsi və ona bitişik C.Məmmədquluzadə, Ş.İ.Xətai və M.Müşfiq küçələrində əsaslı yenidənqurma işləri aparılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali

Məclisinin Sədri Vasif Talıbov görülən işlərlə tanış olmuşdur.

Məlumat verilmişdir ki, küçələri əhatə edən 3,4 kilometrlik avtomobil yolu yenidən qurularaq asfalt örtük salınmış, yol üzərində

800 metr beton su kanalı çəkilmiş, 3170 metr səki salınmışdır. Yenidənqurma işləri zamanı 22 işıqlandırma dirəyi quraşdırılmış, 4230 metr hava elektrik verilişi xətləri yeraltı kabel xətləri ilə, 1000 metr məfiil elektrik xətləri

izolyasiyalı kabellərlə əvəz edilmiş, 922 metr qaz və 2590 metr rabitə xətti çəkilmişdir.

Culfa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Siyam Hacıyev yaradılan şəraitə görə rayon ictimaiyyəti adından minnətdarlıq etmişdir.

Culfa şəhərində yaşayış binası istifadəyə verilib

Noyabrın 11-də Culfa şəhərində yaşayış binası yenidənqurmada sonra istifadəyə verilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov yaradılan şəraitlə maraqlanmışdır.

Məlumat verilmişdir ki, 3 mərtəbəli binada 18 mənzil vardır. Mənzillərdən 12-si üç, 6-sı isə ikiotaqlıdır. Üçotaqlı mənzillərin ümumi sahəsi 90, ikiotaqlı mənzillərin ümumi sahəsi isə 62 kvadratmetrdir. Fərdi istilik sistemi ilə qızdırılacaq mənzillərdə müasir kommunal şərait yaradılmışdır.

Binanın ətrafında abadlıq işləri aparılmış, işıqlandırma dirəkləri quraşdırılmış, yaşillıqlar salınmış, uşaq əyləncə yeri yaradılmışdır.

Ali Məclisin Sədri yaradılanların qorunması barədə tapşırıq vermişdir.

Həmin gün Ali Məclisin Sədri Culfa Rayon İcra Hakimiyyəti binasının yenidən qurulması və Culfa Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi üçün tikiləcək yeni binanın layihələrinə baxmış, müvafiq tapşırıqlar vermişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Noyabrın 10-da Türkiyə Cümhuriyyətinin Naxçıvanda Baş Konsulluğu tərəfindən qardaş ölkənin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün vəfatının 83-cü ildönümü münasibətilə anım tədbiri keçirilmişdir.

Türkiyənin Naxçıvanda Baş konsulu Məhəmət Emin Kiraz böyük öndərin Naxçıvan şəhərindəki büstü önünə əklil qoymuşdur.

Sonra Mustafa Kamal Atatürkün xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir.

Mərasimdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin, Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun, Naxçıvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin, Azərbaycan Respub-

Mustafa Kamal Atatürkün vəfatının ildönümü münasibətilə anım tədbiri keçirilib

likası Xarici İşlər Nazirliyinin Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı İdarəsinin nümayəndələri, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Azər-

baycan Respublikasındakı hərbi ataşə aparatının Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı nümayəndəliyinin zabidləri, türk iş adamları və türkiyəli tələbələr də iştirak edərək abidə önünə gül dəstələri qoymuş, Mustafa Kamal Atatürkün xatirəsinə ehtiramlarını bildirmişlər.

Anım tədbiri Türkiyənin Naxçıvanda Baş Konsulluğunda davam etdirilmişdir.

“Şərq qapısı”

Sağlamlıq imkanları məhdud qadınlar tərəfindən toxunulan isti qış geyimləri hərbi hissəyə təhvil verilib. Bu münasibətlə keçi-

İsti qış geyimləri hərbi hissəyə təhvil verilib

rilən tədbirdə çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Nicat Babayev bildirdi ki, avqustun 28-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində 2021-2022-ci illərin payız-qış mövsümünə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələrlə əlaqədar keçirilən müşavirədə verilmiş tapşırıqca uyğun olaraq hərbi hissələr üçün isti qış geyimlərinin toxunması işi davam etdirilib. Bu tədbirlərin

davamı olaraq bu gün məhdud fiziki imkanlı şəxslər tərəfindən toxunmuş 800 yun jilet, 2500 cüt yun corab və 1000 ədəd boyunluq əsgərlərimizə hədiyyə edilir.

Bildirilib ki, isti qış geyimləri ilə yanaşı, Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin balansında olan 1 ədəd generator da hərbi hissəyə təqdim olunur. Nicat Babayev göstərilən yüksək qayğıya görə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinə dərin

minnətdarlıq edib.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Komandanının müavini, general-mayor Elxan Əlibəyov tədbirdə çıxış edərək bildirdi ki, əsgərlərə isti qış geyimlərinin təqdim edilməsi də növbəti qayğının ifadəsi, xalq-ordu birliyinin təəcəssümüdür.

Tədbirdə hərbi qulluqçular göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Çıxışların ardından isti qış geyimləri hərbi hissə və zastavalara təhvil verilib.

Xəbərlər şöbəsi

Hər il 12 noyabr – Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edildiyi gün ölkəmizdə qeyd olunur. Konstitusiyanın qəbulu Azərbaycanın müstəqilliyinin ilk illərində əldə etdiyi ən mühüm nailiyyətlərdən biri olmuş, ölkəmizdə demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində yeni mərhələnin əsasını qoymuşdur. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının hazırlanması və qəbul edilməsi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin dönməz iradəsi, gərgin əməyi, dərin hüquq düşüncəsi və siyasi uzaqgörənliyi nəticəsində mümkün olmuşdur.

Böyük öndərimiz əmin idi ki, demokratik dəyərlərin üstünlüyünü qəbul edən, azadlığın, haqq və ədalətin bərqərar olunduğu dövlət qurmaq istəyən hər bir ölkə, hər bir xalq üçün Konstitusiyası birinci dərəcəli əhəmiyyət daşıyır. Siyasi, iqtisadi, hüquqi sistemin köklü şəkildə dəyişdiyi, cəmiyyətdə keçid dövrünün başladığı bir vaxtda Konstitusiyasının – Əsas Qanunun rolu qat-qat artır. Bu bir həqiqətdir ki, müstəqil dövlətimizin ilk Konstitusiyasının qəbul olunması ilə Azərbaycanın tarixi inkişafının yeni bir mərhələsi başladı.

Konstitusiya dövlət və xalq arasında ən mühüm ictimai münasibətləri tənzimləyən, konstitusion quruluşun, dövlət hakimiyyəti təşkilinin əsaslarını özündə əks etdirən ali qanundur. Azərbaycan qanunvericilik sisteminin bünövrəsini təşkil edən, Azərbaycan Respublikasında ən yüksək və birbaşa hüquqi qüvvəyə malik olan Konstitusiya ölkədə siyasi sabitliyin, milli sülhün və barışığın qarantı kimi çıxış edir, hüquqi-siyasi münasibətlər sisteminə və hüquq düşüncəsinə əhəmiyyətli təsir göstərir.

1995-ci ildə Konstitusiya Komissiyası yaradıldı. Komissiyanın ilk iclası 1995-ci il iyunun 5-də ulu öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirildi. İclasda ölkənin təcrübəli və yüksək təhsilli hüquqşünasları, dövlət hakimiyyətinin hər üç qolundan olan nümayəndələr, ziyalılar, alimlər iştirak edirdilər.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi Konstitusiya Komissiyası tərəfindən hazırlanaraq ümumxalq müzakirəsinə çıxarılan Əsas Qanunun layihəsi 1995-ci il noyabrın 12-də keçirilən referendumda qəbul edildi. Böyük zəhmət tələb edən gərgin işdən sonra Əsas Qanunun baza müddəaları, daha sonra isə onun layihə mətni ictimai müzakirəyə çıxarıldı. Ümummilli lider Heydər Əliyev demişdir: **“Bu sənədin hazırlanmasına xeyli vaxt sərf etmişəm. Haqqım var ki, deyəm, çox zəhmət çəkmişəm. Hər bir kəlmənin, hər bir sözün mənasını də-**

Konstitusiyamızın qəbulundan sonra Azərbaycanda ilk dəfə yerli özü-nüidarəetmə orqanı – bələdiyyələr yaradılmış və fəaliyyətə başlamışdır. Konstitusiyamızın mütərəqqi cəhətlərindən biri də onun üçdəbir hissəsinin insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarına həsr olunması, bu hüquq və azadlıqların qorunmasının

sinin 3-cü hissəsinə müvafiq olaraq məhkəmə hakimiyyəti hakimiyyətin qollarından biridir. Ona görə də məhkəmə hakimiyyəti dövlət hakimiyyətinin bir qolu kimi gerçəkliyi həqiqi təsir göstərmək imkanı olmadan mövcud ola bilməz. Ulu öndər demokratik dövlət quruculuğu prosesini ölkədə məhkəmə hüquq islahatlarının həyata

miyyətinə görə nəinki muxtar respublikada, bütövlükdə, ölkəmizdə mühüm əlamətdar hadisəyə çevrilmiş, beynəlxalq təcrübədə nümunəvi model kimi dövlət idarəetməsinin təşkilinin mükəmməl hüquqi bazasını yaratmışdır.

Qeyd edilməlidir ki, Əsas Qanunun qəbulu zamanı onun tənzimləmə predmetinə daxil olan ictimai münasibətlər və bu münasibətlərin tərkib hissəsi olan hüquqi, siyasi, sosial və iqtisadi vəziyyət dəyişdikcə, ictimai münasibətlər inkişaf etdikcə öz təbiətinə görə kifayət qədər sabit normativ-hüquqi akt olan Konstitusiyaya da bir daha nəzər salınması, onun müəyyən müddələrinin təkmilləşdirilməsi, mütərəqqi əlavələrin və dəyişikliklərin edilməsi zərurəti yaranır. Məhz bu cür zərurdən irəli gələrək 2002-ci il 24 avqust, 2009-cu il 18 mart və 2016-cı il 26 sentyabr tarixlərdə keçirilmiş referendumlar nəticəsində Konstitusiyaya bir sıra əhəmiyyətli əlavələr və dəyişikliklər edilmişdir.

Bu gün torpaqlarımızın azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunması həm də vətəndaşların konstitusion hüquqlarının bərpası və dövlətin əsasını bərqərar edir. Belə ki, Azərbaycan xalqı özünün çoxəsrlik dövlətçilik ənənələrini davam etdirərək, “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında” Konstitusiya Aktında əks olunan prinsipləri əsas götürərək, bütün cəmiyyətin və hər kəsin fəxr və fəxrli təminatı olan konstitusion hüquqlarının bərpası və təhlükəsizliyin bərqərar edilməsini istəyərək, keçmiş, indiki və gələcək nəsillər qarşısında öz məsuliyyətini anlayaraq, suveren hüququndan istifadə edərək, Konstitusiyanın qəbul edilməsində böyük əhəmiyyətli rolunu oynayan ali qanunvericilik sistemini davam etdirərək, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 8-ci fəslində əks olunmuş müddəalar əsas götürülərək Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 8-ci fəslində əks olunmuş müddəalar əsas götürülərək Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır.

Əsas Qanunumuzda Naxçıvan Muxtar Respublikasının konstitusion hüquqi statusuna həsr olunmuş xüsusi fəslin olması Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 8-ci fəslində əks olunmuş müddəalar əsas götürülərək Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 8-ci fəslində əks olunmuş müddəalar əsas götürülərək Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi üçün əsas yaratmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının statusunu, muxtariyyətinin əsaslarını, dövlət hakimiyyətinin hakimiyyətlərin bölünməsi prinsipi əsasında təşkilini, onların qarşılıqlı əlaqəsini müəyyənləşdirmişdir. Bu Konstitusiya ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ilk dəfə Ali vəzifəli şəxs institutu təsis edilmişdir. Bu Konstitusiyanın qəbulu siyasi-hüquqi əhə-

Məhkəmə hüquqi bazaya malik olan Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası hələ uzun illər Azərbaycan Respublikasının sabitlik şəraitində davamlı inkişafını təmin etməyə, müstəqil dövlətimizin demokratik inkişaf hədəflərini müəyyənləşdirməyə, müstəqilliyimizi yaşatmağa qadir olacaq və Azərbaycan xalqına xidmət edəcəkdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin mətbuat xidməti

12 noyabr Konstitusiya Günüdür

Konstitusiyamız müstəqilliyimizin əsas təminatçısıdır

fərlər araşdırmışam. Onun bu gün, gələcək üçün nə qədər əsaslı olmasını dəfələrlə təhlil etmişəm. Mən çox rahatlıq hissi ilə bu layihənin altına imza atıram və bu layihəyə görə tam cavabdeh olduğumu bəyan edirəm”.

1995-ci il noyabrın 12-də Azərbaycan xalqı çoxəsrlik dövlətçilik ənənələrini davam etdirərək ümumxalq səsverməsi – referendum yolu ilə özünün ilk milli Konstitusiyasını qəbul etdi. Konstitusiyada demokratik təsisatlar, hüquqi dövlətin atributları, hakimiyyət bölgüsü, insan hüquq və azadlıqları və onların təminatı kimi mütərəqqi müddəalar öz əksini tapmışdı. Dövlət müstəqilliyini, suverenliyini və ərazi bütövlüyünü qorumaq, demokratik quruluşu təminat vermək, vətəndaş cəmiyyətinin bərqərar edilməsinə nail olmaq, qanunların aliliyini təmin edən hüquqi, dünyəvi dövlət qurmaq, haminin layiqli həyat səviyyəsini təmin etmək, ümumbəşəri dəyərlərə sadıq qalaraq digər xalqlarla dostluq, sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq kimi ulvi niyyətlərin bəyan edilməsi Konstitusiyamızın demokratik dəyərlərini əks etdirir. Konstitusiyamız özünün hüquqluq dəyərinə, demokratik əlamətlərinə görə dünyanın bir çox inkişaf etmiş dövlətlərinin konstitusiyaları ilə müqayisədə daha təkmil və əhatəlidir.

Hər bir demokratik ölkədə hakimiyyət yalnız xalqın iradəsi əsasında formalaşır. Təsədüfi deyil ki, Konstitusiyamızın birinci maddəsi Azərbaycan xalqını dövlət hakimiyyətinin yeganə mənbəyi hesab edir. Əsas Qanunda sərbəst və müstəqil öz müqəddəratını həll etmək, öz idarəetmə formasını müəyyən etmək xalqın suveren hüququ kimi təsbit olunur. Konstitusiyamızın ikinci fəslində Azərbaycan dövlətinin hüquqi statusu müəyyənləşdirilmiş, siyasi-hərbi, sosial-iqtisadi inkişafının əsas prinsipləri təsbit olunmuşdur. Dövlətin idarəetmə mexanizmi isə dünyanın demokratik cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrində əsas meyar kimi götürülərək sınaqdan çıxmış hakimiyyətin səlahiyyətlər bölgüsü əsasında həyata keçirilməsi prinsipinə əsasən təşkil olunmuşdur.

Konstitusiyamızda ilk dəfə yerli özü-nüidarəetmə orqanları kimi bələdiyyələrin statusu konstitusion səviyyədə təsbit edilmişdir. Məhz milli

dövlət hakimiyyəti orqanlarının əsas vəzifəsi kimi müəyyən edilmişdir.

Konstitusiya dövlətin hər hansı bir marağı deyil, məhz vətəndaşların mənafələrinə, şəxsiyyətin maraqlarına xidmət etdiyini ən yüksək səviyyədə bəyan edir. Bu baxımdan təsədüfi deyil ki, Konstitusiyanın ən geniş fəslində məhz əsas insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları, bu hüquqların və azadlıqların təminatı, habelə ayrı-ayrı hüquq və azadlıqların qanuni məhdudlaşdırılmasını yol verilən hədləri ehtiva edilmişdir.

Hüquqi dövləti səciyələndirən cəhətlərdən biri də hüququn aliliyinin təminatı, insan hüquq və azadlıqlarına hörmətdir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarını ali dəyər kimi qiymətləndirərək, insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasını qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının vəzifəsi kimi müəyyən etməklə insan hüquqlarına hörmət yolunu seçməsinə bəyan etdi. Azərbaycan Respublikasının 2001-ci ilin yanvar ayının 25-də Avropa Şurasına daxil olmaqla və “İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında” Avropa Konvensiyasına qoşulmaqla demokratik ənənələrə, ədalətə, yurisdiksiyası altında olan insanlar üçün fundamental hüquq və əsas azadlıqların təminatı sadıqlığını bir daha ifadə etdi. Müstəqilliyin ilk illəri Azərbaycan Respublikasının universal və regional xarakterli beynəlxalq təşkilatlara daxil olması və çoxsaylı beynəlxalq müqavilələrə qoşulması ilə səciyələndir. Həmin müqavilələrin mühüm bir hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə yönəlmişdir. Bu sahədə görülən tədbirlərin bir hissəsini də milli qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, insan hüquqlarının müdafiəsinə xidmət edən mexanizmlərin yaradılması və yenidən qurulması, məhkəmələrin fəaliyyətinin dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılması, məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi təşkil edir. İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının dövlət müdafiəsini təmin etmək üçün Konstitusiya həmin vəzifənin həyata keçirilməsini müxtəlif üsul və vasitələri də daxil olmaqla, təminat sistemini nəzərdə tutur. Konstitusiyada məhkəmə hakimiyyətinin həyata keçirilməsini əsas prinsipləri və şərtləri ifadəsini tapdı. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 7-ci maddə-

Qəbul göstəricilərinin artması uğurlu təhsil islahatlarının bəhrəsidir

görülmüşdür.

2020-2021-ci tədris ili üzrə ümumtəhsil məktəblərini Heydər Əliyev adına Hərbi Lisey də daxil olmaqla, bitirən məzunların 1960-ı, yəni 73 faizi ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə daxil olmuşdur. 261 məzun 500-700 bal intervalında nəticə göstərmiş, onlardan 3-ü Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür.

Ötən il ali məktəblərə qəbulda muxtar respublikanın 109 məktəbinin məzunları 500-700 arası nəticə göstərmişdirlər, cari tədris ilində bu nəticəni göstərən məktəblərin sayı artaraq 114-ə çatmışdır. Bu gün ən ucqar dağ kəndində belə, ümumtəhsil məktəbləri üçün müasir binaların tikilib istifadəyə verilməsi, müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunması və məktəblərin pedaqoji kollektivlərinin kompleksləşdirilməsi nəticəsində tədrisin keyfiyyəti yüksəlmişdir. Naxçıvan şəhəri və rayon mərkəzlərindəki tam orta məktəblərlə yanaşı, yüksək nəticə göstərənlər sırasında kənd məktəblərinin də məzunları çoxluq təşkil edir. Yüksək nəticə göstərən məktəblərin 83-ü

kənd, 31-i isə şəhər məktəbləridir. Bununla yanaşı, 33 ümumtəhsil məktəbinin məzunlarının hamısı tələbə adını qazanmışdır.

Muxtar respublikanın ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində yaradılan müasir infrastrukturun nəticəsidir ki, abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinə üstünlük vermişlər. Belə ki, 500-700 arası nəticə göstərən abituriyentlərin 150-si, yəni 57 faizi muxtar respublika ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşdur. Ümumilikdə, ali məktəblərə qəbul olanların 1117-si, yəni 75 faizi muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrində təhsil almağa üstünlük vermişlər.

Müəllim nüfuzunun artırılması, təhsil işçilərinin fəaliyyətinin stimullaşdırılması, sosial müdafiənin gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin davamlı xarakter alması bu peşyə olan marağı artırmış, 500-700 intervalında nəticə göstərən 261 məzunun 65-i, yaxud 25 faizi, ümumilikdə isə cari ilin məzunlarından 548-i, yaxud 37 faizi pedaqoji

yönümlü ixtisasları seçmişlər.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında məktəblərin hərbi-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Belə ki, təhsil müəssisələrində hərbi kabinetlərin fəaliyyət göstərməsi, onlara lazımı avadanlıqların verilməsi, eyni zamanda bu sahə üzrə həyata keçirilən müxtəlif tədbirlər, yarış və müsabiqələr məktəbli gənclərin ibtidai hərbi hazırlığına, vətənpərvərlik hissəsinin gücləndirilməsinə müsbət təsir göstərmiş, hərbi təhsilə marağı xeyli artırmışdır. Nəticədə, 2021-ci ildə məzunlardan 32-si xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşdur. Tam orta təhsil bazasından isə 20 nəfər Naxçıvan Tibb Kollecinin Hərbi feldşer ixtisasına qəbul olmuşdur. 2021-ci ildə muxtar respublikanın 149 ümumtəhsil məktəbindən Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul üçün 425 şagird sənəd vermiş, onlardan 156-sı kursant adını qazanmışdır.

Muxtar respublikada təhsilin dövlət qayğısı ilə əhatə edilməsi əldə olunan uğurlu nəticələrin gələcək illərdə də davamlı xarakter alacağını şərtləndirir.

“Şərq qapısı”

Muxtar respublikada təhsilin inkişafına hərtərəfli diqqət və qayğı göstərilir; bu sahədə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir; infrastruktur yenilənir. Müstəqillik illərində muxtar respublikanın şəhər, rayon və kəndlərində 200-dən çox məktəb binası istifadəyə verilmişdir.

Bu gün muxtar respublikanın təhsil müəssisələrində yaradılan müasir tədris şəraiti, mütərəqqi təhsil metodlarının tətbiqi, müəllim əməyinə verilən yüksək qiymət sayəsində tədrisin səviyyəsi yüksəlmiş, əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2020-2021-ci tədris ilində də şagirdlər müxtəlif səviyyəli bilik yarışlarında, buraxılış imtahanlarında, eləcə də ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulunda uğurlu nəticələr qazanmışdır. 2020-2021-ci tədris ilində ümumtəhsil məktəblərini tam orta təhsil bazasından bitirən məzunlardan 17-si “Qızıl”, 17-si “Gümüş” nişana, 41-i fərqlənmə attestatına, ümumi orta təhsil bazasından isə 121-i fərqlənmə attestatına layiq görülmüşdür. Muxtar respublika üzrə şagirdlərdən 26-sı Respublika fənn olimpiadasının qalibi olmuş, VI Respublika fənn müsabiqəsində isə şagirdlərdən 6-sı qızıl, 12-si gümüş, 18-i bürünc medala, 19-u isə IV yerə layiq

